

Broj: 03/3-50-1-9-13/09
Sarajevo, 15.09.2009.

Z A P I S N I K
13. sjednice Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj,
održane 14.09.2009. godine

Sjednica je počela u 12 sati i 45 minuta.

Sjednicom je predsjedao g. Zoran Koprivica, predsjedatelj Povjerenstva.

Sjednici su nazočili: g. Bajazit Jašarević, g. Mehmed Suljkanović, g. Ivo Miro Jović, g. Adem Ibrahimpašić, g. Rifat Dolić, g. Hazim Rančić, g. Slobodan Šaraba, članovi Povjerenstva.

Sjednici su, ispred Agencije za statistiku BiH nazočili g. Zdenko Milinović, ravnatelj i g. Fadil Fatić, šef pravne službe, ispred Ministarstva financija i trezora BiH, g. Ranko Šakota, pomoćnik ministra. Sjednici su nazočili i gđica. Lada Mujkić, USAID – Projekat jačanja Parlamenta, g. Zoran Brkić iz Sektora za odnose sa javnošću, te g. Amer Bekrić, tajnik Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći sljedeći

D N E V N I R E D

1. Usvajanje Zapisnika sa 12. sjednice Zajedničkog povjerenstva;
2. Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine (predlagač: Vijeće ministara BiH);
3. Materijali Vijeća ministara BiH - Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini;
4. Tekuća pitanja

Ad.1.

Usvajanje Zapisnika 12. sjednice Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj

Zapisnik 12. sjednice Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj je jednoglasno usvojen.

Ad.2.

Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine (predlagač: Vijeće ministara BiH)

G. Zdenko Milinović je u uvodnom obraćanju objasnio principe na kojima je zasnovan Prijedlog zakona, kao i predložena rješenja.

G. Hazim Rančić smatra da je Prijedlog zakona loš i neprihvatljiv, navodeći da je Prijedlogom zakona predviđeno je da se popisom stanovništva obuhvate, između ostalog, i teme o etničkoj/nacionalnoj pripadnosti, maternjem jeziku, vjeroispovijesti, dok je demografska slika u BiH, odnosno zastupljenost konstitutivnih naroda

na prostorima Bosne i Hercegovine uveliko narušena, kao posljedica genocida i etničkog čišćenja, neostvarenog povratka, kao i opstrukcija procesu povratka. Usvajanjem proračuna i donošenjem strateških odluka (strategija povratka) ne žele se osigurati sredstva za povratnike. Navedenim Prijedlogom zakona o popisu, ovo stanje bi se ozvaničilo. Također, navodi da se Prijedlogom zakona u kategoriju ukupnog broja stanovnika propuštaju obuhvatiti državljani Bosne i Hercegovine koji spadaju u kategoriju civilnih osoba na privremenom radu u drugoj državi, a koji ne zadovoljavaju uvjet da ne žive u inozemstvu godinu dana ili više (ekonomska dijaspora i izbjeglice). Na ovaj način, popisom neće biti obuhvaćeno stotine hiljada građana Bosne i Hercegovine, koji žive u inozemstvu i koji nisu ostvarili povratak na svoja prijeratna boravišta, dok bi se popisom obuhvatile druge kategorije stanovništva koji u Bosni i Hercegovini borave isključivo zbog ekonomskih interesa i time se otvara mogućnost manipulacije navodima o namjeri da žive u BiH, od strane osoba koje bi se doselile u BiH u periodu kraćem od 12 mjeseci prije referentnog datuma popisa. Smatra da Prijedlogom zakona u stanovništvo Bosne i Hercegovine ne bi bili obuhvaćeni svi državljani BiH, dok bi istovremeno u stanovništvo, po drugim osnovama bile obuhvaćene osobe koja nisu državljani BiH. Smatra primarnim napraviti čvrstu vezu između stanovništva BiH i državljana BiH. Smatra jačom činjenicu da je neko državljanin BiH, u odnosu na uobičajeno mjesto stanovanja. Smatra upitnim principe o racionalnosti, efikasnosti, metodološkom pristupu, navedene u obrazloženju Prijedloga zakona.

G. Slobodan Šaraba je podsjetio da je prije osam mjeseci bio predlagač Zakona o popisu koji je upućen u parlamentarnu proceduru i da je tom prilikom Ustavno pravna komisija utvrdila da se o Zakonu ne može dalje raspravljati, da su sporna određena načela i da zakon za aktuelnu vlast predstavlja nerješena politička pitanja. Smatra da predloženi tekst Zakona ima puno nepreciznosti u tekstu pojedinih članaka i da će, ukoliko zakon uđe u amandmansku fazu, trebati puno popravki da bi se tekst učinio preciznim i da bi se pojedine institucije učinile odgovornijim za posao koji ih očekuje. Također, Prijedlogom zakona su povrijeđena ustavna načela jer se u članku 10. Prijedloga zakona navodi da osobe nisu obvezne da se izjasne o nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti, koja je osnov za ključ funkcionisanja vlasti, to mora biti obavezan elemenat i zakon treba mijenjati u tom dijelu. Na ovaj članak (i općenito) treba uložiti amandman/e, a Prijedlogu zakona treba dati podršku, kako bi se u narednim fazama tekst zakona doradio kroz mandmane, odnosno radikalnije izmjenio.

G. Adem Ibrahimpašić smatra da Prijedlogom zakona treba popisati građane BiH, a da ne treba inzistirati na nacionalnoj pripadnosti, odnosno da ta odredba treba biti izbačena iz Prijedloga zakona i to je razlog što ne podržava Prijedlog zakona.

G. Rifat Dolić navodi da je donošenje zakona predmet raznih javnih polemika i da je stvorena konfrontirajući ambijent. Donošenje zakona smatra obveznim, neprimjereno je da se ne zna broj stanovnika u BiH, a istovremeno imamo ambicije ka euro-atlanskim integracijama, a bez informacije o broju stanovnika ni drugi statistički podaci nisu vjerodostojni. Zakon treba ga staviti u parlamentarnu proceduru, jer je i od međunarodne zajednice označen kao reformski, a moguće ga je mijenjati u amandmanskoj proceduri ili kasnije drugim mehanizmima.

G. Bajazit Jašarević smatra da Zakon nije moguće usvojiti, a da se prethodno ne dogovore načela za što su propuštene prilike, kao i otvoren dijalog i razumjevanje. Bolje je Zakon odmah odbiti pa sjesti i dogovoriti načela, (kao i postići dogovor o drugim stvarima); Zakon mora biti dio paketa, nerazdvojan od ustavnih promjena. Ne podržava načela, ne zato što se Zakon ne bi mogao amandmanima promijeniti, nego zato što se prethodno mora postići dogovor.

G. Mehmed Suljkanović povukao paralelu sa drugim zakonima upućenim u parlamentarnu proceduru o kojima nije postignut dogovor. Naglasio potrebu i postojanje neophodnost donošenja zakona, ali nije postignuta suglasnost niti dogovor o načela, te je to razlog zbog koga ne podržava Prijedlog zakona.

G. Ivo Miro Jović ključnim smatra pitanje da li će BiH biti u mogućnosti organizirati popis 2011. godine, ako se u ovoj godini ne primaknemo donošenju zakona jer to uslovljava potrebu osiguranja materijalnih i finansijskih sredstava za ovaj posao. Praksa članica UN-a je da se popis organizira početkom desetljeća i nije slučajnost da je za popis odabrana i 2011. godina. Ne treba se previše zadržavati na metodologiji popisa jer postoji uhodana shema popisa i treba koristiti iskustva postkonfliktnih, višenacionalnih i multireligijskih zemalja, kao i pomoć međunarodne zajednice i nema razloga da se ne krene u proceduru usvajanja zakona kako bi se pripremili za 2011. godinu. Postoje mogućnosti da se zakon zaustavi na određenom nivou. Zakon je bitan i za poimanje genocida jer u BiH nakon rata nedostaje 43% hrvatskog naroda. Razumije bojazni i ograde i zauzima se da se krene u proceduru donošenja zakona koji neće biti predmetom produbljavanja i sučeljavanja. U cilju ažurnosti i stvaranja uvjeta za posao koji nas čeka, podržava Prijedlog zakona.

G. Milinović je naglasio da će se u slučaju nedonošenja zakona u kratkom roku kasniti sa pripremama za popis; stvarno planiranje finansijskih sredstava može početi tek po usvajanju zakona i izradi probnog popisa; u izradi prijedloga zakona rukovodilo se sa preporukama UN i EU, a u zakon je ugrađen samo dio najbitnijih definicija

EU, a ostali dio će biti ugrađen u metodologiju, kao širi dokument, i u njemu će se dati precizne definicije; bez popisa nema ulaska u EU, nema korištenje pristupnih fondova EU; Prijedlogom zakona su obuhvaćena nacionalna i jezička pitanja iako ona nisu u setu „obaveznih pitanja, tj. tema“ (CORE TOPIC) koje svaka zemlja EU mora da obuhvati popisom. To su pitanja na kojima Europa ne inzistira, ali i ne brani da se prikupe podaci. Vezano za članak 5. Prijedloga zakona pojasnio je da državljani BiH (dijaspore i ekonomska migracija) koji su van države duže od 12 mjeseci neće biti obuhvaćeni popisom. Kao razloge navodi: nepostojanje prihvatljive definicije dijaspore; ove kategorije će biti obuhvaćene popisom u zemljama u kojim žive; nemogućnost efiksane i jeftine organizacije popisa ove kategorije preko DKP-ova ili popisivača Agencija za popis; iskustva drugih (Srbija to pokušala u popisu 2001. godine, putem DKP-ova - odziv 30%, slično i u drugim državama okruženja). Po pravilima EU, popisat će se osobe koje nisu BH državljani, a borave u BiH duže od godine dana. Vezano za izjašnjavanje o nacionalnoj, vjerskoj i jezičkoj pripadnosti predviđena mogućnost izjašnjavanja ali i pravo na neizjašnjavanje. Nadležnosti za popis je bilo jako teško definirati i uključeni su svi nivoi vlasti (Agencija za statistiku BiH, entiteski zavodi za statistiku, općine i sl.).

G. Adem Ibrahimpašić smatra da se ne može povlačiti paralela između kategorija koje spadaju u ukupan broj stanovnika, u EU i u BiH, obzirom na postojanje viznog režima koje ograničava kretanje građana BiH, što nije slučaj sa građanima EU.

G. Hazim Rančić smatra neprimjerenim da se popisom izostavi preko milion BH državljana, a ujedno ne prihvata pojašnjenja o popisivanju nedržavljana BiH, koji u njoj borave duže od godine dana, jer smatra da EU nebi prihvatila hipotetičku situaciju da u BiH boravi 50 ili 70 miliona stranih državljana, odnosno da to nebi bilo prihvaćeno u raspodjeli regionalnih fondova.

Nakon provedene rasprave, pristupilo se glasanju o načelima Prijedloga zakona. Tokom glasanja načela Prijedloga zakona su podržani sa četiri glasa „za“ (g. Koprivica, g. Šaraba, g. Jović i g. Dilić), nisu podržani sa četiri glasa „protiv“ (g. Rančić, g. Ibrahimpašić, g. Jašarević i g. Suljkanović). Obzirom na nepostojanje proste većine glasova (u skladu sa odredbama Poslovnika oba doma PS BiH) načela Prijedloga zakona nisu prihvaćeni.

Definirani su razlozi odbijanja koji se ogledaju u nepostojanju političkog konsenzusa, a prije svega o sljedećim pitanjima:

- a) Prijedlogom zakona predviđeno je da se popisom stanovništva obuhvate, između ostalog, i teme o etničkoj/nacionalnoj pripadnosti, maternjem jeziku, vjeroispovjesti, dok je zastupljenost konstitutivnih naroda (u zajednici sa ostalima) na prostorima Bosne i Hercegovine uveliko narušena, kao posljedica sukoba od 1991. godine, i neostvarenog povratka.
- b) Prijedlogom zakona se u kategoriju ukupnog broja stanovnika propuštaju obuhvatiti državljani Bosne i Hercegovine koji spadaju u kategoriju civilnih osoba na privremenom radu u drugoj državi, a koji ne zadovoljavaju uvjet da ne žive u inozemstvu godinu dana ili više (dijaspore).

Za izvjestioca na Domu naroda zadužen je g. Koprivica, a na Zastupničkom domu g. Jašarević. Zadužen je tajnik Zajedničkog povjerenstva da domovima dostavi negativno mišljenje o Prijedlogu zakona.

Ad.3.

Materijali Vijeća ministara BiH - Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini

G. Ranko Šakota je izvjestio da je, po zahtjevu Zastupničkog doma PS BiH, VM BiH svojim zaključkom, donesenim na 95. sjednici od 23.07.2009. godine, zadužilo Ministarstvo financija i trezora da Informaciju dostavi Zastupničkom domu PS BiH. Informacija predstavlja sažet prikaz pokazatelja globalnih ekonomskih kretanja krajem 2008. i početkom 2009. godine, osvrt na mjere za ublažavanje krize koje se poduzimaju u svijetu i regionu, pokazatelje ekonomske krize u BiH i mjere koje su usvojili sve razine vlasti u BiH kako bi ublažili posljedice globalne ekonomske krize. U prilogu Informacije dostavljeni su programi mjera koje su usvojile Vlade entiteta, kao i Pismo namjere Bosne i Hercegovine generalnom direktoru MMF-a na osnovu koga je odobren Stand by aranžman. Vlade entiteta su krajem prošle godine pokrenule aktivnosti za utvrđivanje i provođenje mjera. Neke od ovih mjera su prevaziđene jer su zasnovane na pogrešnoj pretpostavci da je moguće obezbijediti rast u 2009. godini. Uzimajući u obzir trend pada ekonomskih pokazatelja u svijetu i u BiH, VM BiH je iniciralo preduzimanje hitnih koordiniranih mjera svih razina vlasti radi realnog sagledavanja

stanja i poduzimanja adekvatnih mjera, te početkom ožujka usvojilo mjere koje u okviru svoje mjerodavnosti moraju poduzeti institucije BiH. Najveći dio ovih mjera je realiziran ili je u toku njihova realizacija (mjere Centralne banke, povećanje visine osiguranih depozita, usvajanje Zakona o trošarinama, korištenje sredstava sukcesije i td.) Ulogu koordinacije ima Fiskalno vijeće BiH, a konkretni rezultati ogledaju se u zaključivanju Stand by aranžmana sa MMF-om, pregovorima sa Svjetskom bankom oko podrške prevazilaženju uticaja krize na socijalni sektor i provođenje reformi u oblasti socijalnih davanja, osiguranje dodatne podrške za realizaciju mjera kroz aranžmane sa Europskom komisijom, Europskom bankom za obnovu i razvoj i Europskom investicionom bankom. Realizacija svih ovih aranžmana predstavlja cjelovit program, ne samo kao finansijski paket, nego kao sistem mjera kojima se istovremeno provode reforme i osigurava međunarodna podrška za provođenje reformi u razumnom roku.

G. Ivo Miro Jović dokument smatra svobuhvatnim, važnim, čak ključnim u ovom trenutku. Primajući k znanju dostavljenu Informaciju, predložio je da Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj preduzme koordinirajuću ulogu i da, na osnovu ovog dokumenta, organizira jedan skup prije podnošenja Prijedloga proračuna za 2010. godinu, a tema bi bila efekti provedenih mjera, kako bi vidjeli kakva može biti projekcija Prijedloga proračuna za 2010. godinu, i to bi trebalo uraditi do polovine narednog mjeseca na način da Zajedničko povjerenstvo preuzme na sebe organizacioni dio i da pozove sve relevantne faktore koji su pobrojani u dokumentu da nam daju informaciju o efektima provedenih mjera.

G. Adem Ibrahimpašić mjere smatra nedovoljnim i nedostatnim, čak i promašenim, nisu dale efekte u ekonomskom sektoru. Smatra da je potrebno dio sredstava proračuna vratiti u potrošnju i naveo je primjere Velike Britanije i SAD-a. Osvrnuo se na manje prikupljene porezne prihode u BiH i okruženju, što u kombinaciji sa rastom cijena roba i usluga predstavljaju višestruk pad prometa. Ograničava nas nedostatak kapitala, osudio je uvozne lobije i neorganiziranost države na olakšanje i pomoći izvozu domaćih roba.

G. Slobodan Šaraba očekivao da će se na na nivou BiH donijeti Program mjera na osnovu mjera koje su donijeli entiteti, kako toga nema, ne slaže se sa prijedlogom g. Jovića da Komisija organizira raspravu o mjerama koje su donijele entitetske vlade. Informaciju smatra korektnom i iz nje se može vidjeti situacija u kojoj se nalazimo a koja je loša za BiH. Fiskalno vijeće se trebalo češće susretati i kordinirati ova pitanja.

G. Bajazit Jašarević predlaže da Povjerenstvo zauzme stav da je materijal dobra podloga za raspravu na sjednicama Domova, jer se dobilo više od onoga što se do sada dobivalo, što je maksimum u ovom momentu. Materijal neće biti drugačiji dok se ne izmjeni Ustav Bosne i Hercegovine i nadležnosti Vijeća ministara koje iz njega proizilaze, jer tek kada one budu veće (ili bar drugčije) onda će BiH moći pomoći vlastitoj privredi, a skeptičan je po tom pitanju jer ni kriza nije dovoljan poticaj da se o tome raspravlja. Smatra da entiteti neće podnijeti izvještaj kakvi su efekti mjera i iz tog razloga se ne slaže sa prijedlogom g. Jovića da Zajedničko povjerenstvo preduzme koordinirajuću ulogu i da na osnovu ovog dokumenta, organizira jedan skup prije podnošenja Prijedloga proračuna. Založio se za veće povjerenje partnera u vlasti i smatra pohvalnim da je uz materijal dostavljen tekst Stand by aranžmana sa MMF-om.

G. Ivo Miro Jović uvažavajući stavove kolega koji smatraju da Zajedničko povjerenstvo ne bi trebalo organizirati skup, postavio je pitanje što je to što ministarstva ili Vlade entiteta ne bi bile u obvezi uraditi na traženje ovog Povjerenstva Parlamenta kao zakonodavnog tijela koja u nazivu nose odrednicu da je mjerodavno za ekonomske reforme i razvoj. Nadalje smatra da je dobro inicirati ovaj skup, pa ako se ne nađe na pozitivan odziv to nas ništa ne košta. Konačno smatra da treba pozvati DEP da se rasprave ovi materijali i od njih se mogu dobiti najbolji argumenti i informacije.

G. Adem Ibrahimpašić smatra da državna vlast ne može biti amnestirana od odgovornosti i smatra da treba otvoriti makar pitanje odgovornosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u sferi vanjske trgovine.

G. Rifat Dolić smatra da činjenica da se materijal dostavlja više od godinu dana od momenta kada je njegova izrada naložena Vijeću ministara govori o stavu Vijeća ministara prema ovom pitanju. Bitan napredak ogleda se u tome što je napokon priznato da u BiH postoji ekonomska kriza. Smatra da izuzev Centralne banke BiH, nije realizirana niti jedna mjera i u kontekstu potrebe snažnih javnih ulaganja u infrastrukturu podvukao je činjenicu da je odobreno 1,9 milijardi KM kredita koji nisu stavljeni u funkciju korištenja (željeznice, elektroprivreda i td). Predložio je da se Informacija proslijedi Zastupničkom domu i Domu naroda PS BiH a da nakon provedene rasprave na domovima, donešene zaključke razmotri Povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj.

G. Ranko Šakota podvukao da u svijetu nema pravog modela za prevazilaženje krize i da ima dosta lutanja i tu je naglasio primjer Velike Britanije sa smanjenjem (poticanje potrošnje) i ponovnim povećanjem stope

PDV-a. S druge strane, finansijski sistem u BiH je održan jer nisu postojali elementi i instrumenti ekonomije bez pokrića. U Informaciji se nastojalo prikazati realano stanje. Fiskalno vijeće prikuplja podatke, usvojilo je globalni okvir finansijskih bilansa i politika, do kraja mjeseca će se uraditi pregled kretanja prihoda, a na osnovu toga DEP kontinuirano radi projekcije i doći će mo do podataka koji ukazuju na stanje. Fiskalna koordinacija se dešava u okviru postojeće ustavne organizacije.

G. Bajazit Jašarević predlaže da MVTEO napravi javnu raspravu sa predstavnicima svih privrednih grana u cilju pospješivanja vanjsko-trgovinsku razmjene Bosne i Hercegovine i da to proprati javnost i da Povjerenstvo to prati sa Ministarstvom.

G. Adem Ibrahimpašić smatra da MVTEO dozvoljava da susjedi dio svoje krize prenose na BiH.

G. Ivo Miro Jović predlaže uključjenje Parlamentarne skupštine BiH, odnosno ovog Povjerenstva u organizaciju te javne rasprave u svojstvu suorganizatora, jer smatra da Ministarstvo (MVTEO) to nemože uraditi samostalno. Smatra da ogromni iznosi prikupljenih poreznih prihoda stoje neiskorišteni, umjesto da se investiraju u javne radove.

Nakon provedene rasprave, Zajedničko povjerenstvo je jednoglasno usvojilo, te će se Zastupničkom domu i Domu naroda predložiti na usvajanje sljedeće **ZAKLJUČKE**:

- a) Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini se prima k znaju, te se prosljeđuje Zastupničkom domu i Domu naroda PS BiH na raspravu uz prisustvo ministara financija i trezora BiH i vanjske trgovine i ekonomskih odnosa;
- b) Nakon provedene rasprave na domovima, donešene zaključke razmotriće Povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj.
- c) Na jedan od naših narednih sastanaka pozvati ministara vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i predstavnika DEP-a u smislu ranije donešenih zaključaka.

Ad.4.

Tekuća pitanja

Pod ovom tačkom dnevnog reda nije bilo rasprave.

Sjednica je završena u 14,30 sati.

Tajnik Povjerenstva

Amer Bekrić

Predsjedatelj Povjerenstva

Zoran Koprivica